

PIHTIPUTAAN KUNTA

Sillanpielen ja Ranta-Turpelan kasvillisuus- ja luontotyypiselvitys 2025

Asiakkaan yhteyshenkilö

Henri Haapaniemi

Envineer Oy

Ahti Pulli

etunimi.sukunimi@envineer.fi

www.envineer.fi

Y-tunnus: 2850396-1

Projektinumero: 13394-001

Sisältö

Tiivistelmä.....	4
1 Johdanto	5
2 Aineisto- ja menetelmät	5
3 Tulokset ja niiden tulkinta	6
3.1 Selvitysalueen luonto osa-alueittain	6
3.2 Haitalliset vieraslajit.....	8
4 Johtopäätökset.....	9
Lähteet.....	10

Tiivistelmä

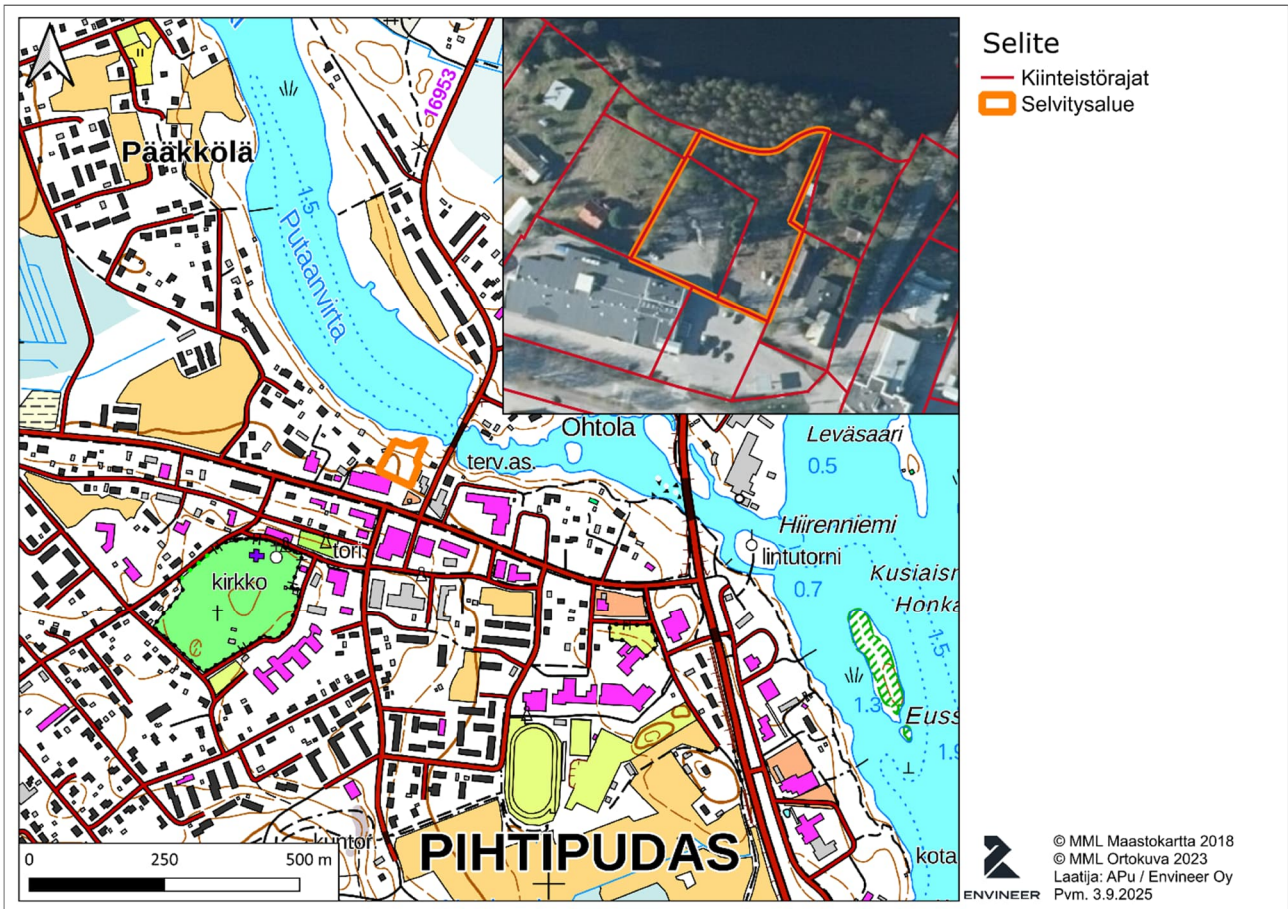
Pihtiputaan kunta on muuttamassa asemakaavaa kahden vierekkäisen tontin alueella Pihtiputaan keskustaajamassa. Alueelle tehtiin kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys 3.9.2025. Pihtiputaan kunnan toimeksiannosta.

Selvityksen perusteella selvitysalueen luontotyypit ovat kaikilta osiltaan merkittävästi heikentyneitä. Eteläosat ovat paikoitusalueina ja pientareilla kasvaa tavanomaista niittymäisten alueiden kasvilajistoa. Etenkin alueen itäosissa ja paikoitusalueiden tuntumassa kasvaa Suomessa kansallisesti haitalliseksi määriteltyjä vieraslajeja. Selvitysalueen luonnontilaisin osa on alueen luoteiskulma, joka on luontotyyppiltään tuoretta runsasravinteista lehtoa, joka on määritelty erittäin uhanalaiseksi. Lehdon lajisto ei kuitenkaan ole erityisen edustavaa ja lehdon luonnontilaisuus on ihmisvaikutuksesta merkittävästi heikentynyt.

Selvitysalueella ei havaittu suojelunarvoisia kasvilajeja. Selvitysalueella ei arvioida esiintyvän lintudirektiivin I-liitteen tai EU:n luontodirektiivin liitteen IV lajeja.

1 Johdanto

Pihtiputaan kunta on laatimassa asemakaavan muutosta. Asemakaavan muutoksen yhteydessä tehtiin luontoselvitys kahdelle vierekkäiselle kiinteistölle: 601-404-6-363 Sillanpieli ja 601-404-6-129 Ranta-Turpela (Kuva 1). Kiinteistöt sijaitsevat Pihtiputaan keskustaajamassa S-market Pihtiputaan ja Putaanvirran välisellä alueella. Kiinteistöjen alueiden maankäyttöä on tarkoitus muuttaa. Niille aiotaan sijoittaa liikerakennuksen rakennusala, huolto- tai pysäköintialuetta ja mahdollisesti hulevesien hallintaan tarkoitettuja alueita.

Kuva 1. Selvitysalue koostuu kahdesta kiinteistöstä: Ranta-Turpela (vas.) ja Sillanpieli (oik.).

2 Aineisto- ja menetelmät

Taajaman osayleiskaavaa varten on laadittu aiemmin laadittu linnusto-, liito-orava- ja luontotyyppiselvitys vuodelta 2015 (FCG. 2015). Raportissa ei ollut havaintoja hankealueelta, eikä sieltä ole rajattu arvokkaita luontotyyppikohteita. Suomen lajitietokeskuksen havainnoissa ei ollut myöskään havaintoja hankealueelta (Suomen lajitietokeskus. 2025).

Selvitysalueelle tehtiin 2.9.2025 klo 11–13 kartoituskäynti, jolloin tarkasteltiin luontotyyppit- ja kasvillisuus. Samalla tarkkailtiin myös lintuja muita eläimiä ja kiinnitettiin huomiota alueen sopivuuteen EU:n lintudirektiivin I-liitteen lajeille (Ympäristö.fi. 2025a), sekä EU:n luontodirektiivin IV-liitteen mukaisille lajeille, jotka vaativat erityistä suojelua (Ympäristö.fi. 2025b). Maastotyön ja tulosten analysoinnin suoritti Ahti Pulli (LuK) Envineer Oy:stä.

3 Tulokset ja niiden tulkinta

3.1 SELVITYSALUEEN LUONTO OSA-ALUEITTAIN

Selvitysalueen etelä ja itäosat ovat luonnontilaltaan erityisen paljon heikentynyttä aluetta. Selvitysalueen eteläosissa sijaitsevat S-marketin takapihan paikoitusalue sekä Sillanpielen tontin puolella asfaltoitu takapiha sekä osittain hiekalla oleva alue (Kuva 2). Paikoitusalueiden välisellä kapealla vyöhykkeellä tonttien rajalla kasvaa muutamia koristeeksi istutettuja pensaita ja puita: mm. tuijapensasta, syreenipensaita, sekä kuusi noin 20-metristä pihtakuusta. Paikoitusalueiden reunoilla kasvaa tyyppillistä asutusten läheisten pientareiden kasvillisuutta, kuten peltovillakkoa, pujoa, pietaryrttiä ja voikukkia (Kuva 2). Selvitysalueen itäosissa sijaitsee kasvillisuuden ja maastonmuotojen perusteella vanha maanlajitysalue, jossa kasvaa nuorta pajua, vuohenputkea, maitohorsmaa, nokkosta ja valkokarhunköynnöstä.

Luoteiskulma on selvitysalueen muihin alueisiin verrattuna selvästi luonnontilaisempaa aluetta. Kuitenkin ihmisvaikutus näkyy sielläkin selvästi ja luonnontila on heikentynyt merkittävästi: Ylispuusto tasaikäistä nuorta noin 30–40-vuotista ja noin 15-metristä koivua. Lahopuuta on vähän, lähinnä pientä lahoavaa risua maassa. Paikoin maassa on roskia, kuten muovinpalasia sekä lasipulloja. Länsireunalla kasvaa koivujen kanssa arviolta samanikäiset ja samankokoiset muutama raita sekä yksi järeähkö lehtotuomi. Luoteiskulma on luontotyyppiltään tuoretta runsasravinteista vuohenputkityypin (AegT) lehtoa (Kuva 2, Kuva 3). Tuoreet runsasravinteiset lehdot on arvioitu Etelä-Suomessa erittäin uhanalaisiksi (EN) Suomen luontotyyppien uhanalaisuuden uusimmassa arvioinnissa (Lehtomaa ym. 2018). Lehdon pensaskerroksessa kasvaa lehtotuomea ja pihlajaa sekä hieman punaherukkaa ja harmaaleppää. Kenttäkerroksessa viihtyvät vadelma, vuohenputki, nokkonen ja rönsyleinikki. Pohjakerros on kasvillisuudesta hyvin aukkoinen ja monesta kohtaa näkyy paljas maa. Geologian tutkimuskeskuksen (GTK. 2015) mukaan koko selvitysalue on maalajiltaan hienoa hietaa (HHt). Pohjakerroksessa kasvaa siellä täällä suikerosammalia sekä hieman myyränsammalia. Maaston profiili lehdon kohdalla on varsin tasainen. Maanmittauslaitoksen historiallisista ilmakuvista (MML.1952–2023) ilmenee, että paikalla on sijainnut ainakin vielä 1950-luvulla Putaanvirran rantaan sijoittunut puustosta avoin laidun. Ajan kuluessa laidun on hitaasti puustoittunut. Avoimen ympäristön kasveja lehdossa ei enää kasva.

Selvitysalueen koilliskulman lehtokuvio jatkuu selvitysalueen ulkopuolelle pohjoiseen Putaanvirtaan asti. Selvää rantakasvillisuuden vyöhykettä ei ole, vaan lehto vaihtuu melko jyrkästi avovedeksi. Syvemmillä rantavedessä kasvaa kelluslehtistä kasvillisuutta, sekä järvikaislaa ja järviruokoa.

Kuva 2. Selvitysalue on jaettavissa kolmeen eri osa-alueeseen: tuoreeseen keskiravinteiseen lehtoon, paikoitusalueiden pientareisiin sekä vanhaan nyt jo pensoittuneeseen maanlajityalueeseen.

Kuva 3. Tuoretta runsasravinteista vuohenputkityypin (AegT) lehtoa selvitysalueen luoteiskulmassa.

3.2 HAITALLISET VIERASLAJIT

Selvitysalueella sekä sen välittömässä lähiympäristössä kasvaa Suomessa kansallisesti haitallisiksi luokiteltuja vieraslajeja (Kuva 4): jättipalsamia, viitapihlaja-angervoa (Kuva 5) ja kurturuusua (ks. kannen kuva). Näiden lajien kasvatus, hallussapito sekä ympäristöön päästäminen on kielletty (Vieraslajit.fi. 2025).

Kuva 4. Haitallisten vieraslajien esiintyminen selvitysalueella ja sen välittömässä lähiympäristössä.

Kuva 5. Viitapihlaja-angervoa (takana keskellä) selvitysalueen itäosissa.

4 Johtopäätökset

Selvitysalue on kaikilta osin merkittävästi luonnontilaltaan heikentyntä aluetta. Eteläosat ovat paikoitusalueina ja pientareilla kasvaa tavanomaista niittymäisten alueiden kasvilajistoa. Etenkin alueen itäosissa ja paikoitusalueiden tuntumassa kasvaa haitalliseksi määriteltyjä vieraslajeja: jättipalsamia, viitapihlaja-angervoa ja kurturuusua, joiden hallussapito sekä ympäristöön päästäminen on kiellettyä.

Selvitysalueen luonnontilaisin osa on alueen luoteiskulma, joka on luontotyypiltään vuohenputkityypin tuoretta runsasravinteista lehtoa (AegT). Lehtotyyppi on määritelty Suomen luototyyppien uhanalaisuusarvioinnissa erittäin uhanalaiseksi. Lehdon lajisto ei kuitenkaan ole erityisen edustavaa ja lehdon luonnontilaisuus on ihmisvaikutuksesta merkittävästi heikentynyt.

Selvitysalueella ei havaittu suojelunarvoisia kasvilajeja. Alueella ei arvioida esiintyvän lintudirektiivin I-liitteen tai EU:n luontodirektiivin liitteen IV lajeja kasvillisuuden ja luontotyyppien perusteella. Lisäksi alue pienikokoinen ja monelta suunnalta taajaman ympäröimä.

Lähteet

Finnish Consulting Group (FCG). (2015). Taajaman osayleiskaava linnusto-, liito-orava ja luontotyyppiselvitys. Pihtiputaan kunta. Ei julkisesti saatavilla.

Lehtomaa L., Ahonen I., Hakamäki H., Häggblom M., Jantunen J., Jutila H., Järvinen C., Kempainen R., Kondelin H., Laitinen T., Lipponen M., Mussaari M., Pessa J., Raatikainen K.-J., Raatikainen K., Tuominen S., Vainio M., Vieno M. & Vuomajoki M. (2018). Perinnebiotoopit. Teoksessa: Kontula T. & Raunio A. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018: Luontotyyppien punainen kirja. Osa 2: Luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristö 5/2018.

Vieraslajit.fi. (2025). Kansallinen vieraslajiluettelo. Viitattu 4.9.2025. <https://vieraslajit.fi/lajit?fi=true>

Ympäristö.fi. (2025a). Lintudirektiivi. Viitattu 4.9.2025. <https://www.ymparisto.fi/fi/luonto-vesistot-ja-meri/luonnon-monimuotoisuus/lajien-monimuotoisuus/lintudirektiivi>

Ympäristö.fi. (2025b). Luontodirektiivin lajit. Viitattu 4.9.2025. <https://www.ymparisto.fi/fi/luonto-vesistot-ja-meri/luonnon-monimuotoisuus/lajien-monimuotoisuus/luontodirektiivin-lajit>

Paikkatietoaineistot

Geologian tutkimuskeskus (GTK). (2015). Maaperä 1:20 000 / 1:50 000. Viitattu 3.9.2025. <https://www.gtk.fi/palvelut/aineistot-ja-verkkopalvelut/rajapintapalvelut/>

Suomen Lajitietokeskus. (2025). Suomen Lajitietokeskus/FinBIF. Haettu 4.9.2025. <https://laji.fi/observation/map?coordinates=63.370916:63.372894:25.570574:25.575571:WGS84:1>

Maanmittauslaitos (MML). (1952–2023). Ortokuva. Historialliset ilmakuvat. Viitattu 3.9.2025.

Maanmittauslaitos. (MML). (2018). Maastokartta. Viitattu 3.9.2025.

Maanmittauslaitos. (MML). (2023). Ortokuva. Viitattu 3.9.2025.

Maanmittauslaitos. (MML). (2025). Kiinteistörajat. Kiinteistörekisterikartta 1: 5 000. Viitattu 3.9.2025. <https://paituli.csc.fi/download.html>

ENVINEER

envineer.fi